

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Abonamentul:

Pe un an 60 coroane. — Pe șase luni 30 coroane. — Pe trei luni 15 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joia și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

S'a semnat pacea.

Vestea cea mai nouă, și totodată cea mai dorită de toți este, că am semnat pacea. Genera'lul Coardă, reprezentantul guvernului român dela Paris, Miercuri a iscălit pacea. Cu aceasta s'a delăturat criza, și am ajuns la liniște.

România a rămas în societatea aliaților săi cu cari a făcut războiul, și în societatea cărora a ajuns la starea de azi: Unirea tuturor Românilor în un stat, în România-Mare.

Că nu am ajuns la dorința generală și unanimă a tuturor Românilor la stabilirea granițelor, în special n'am ajuns să vedem întreg Banatul între granițele României, aceasta nu e vina noastră.

Va veni vremea și pentru stabilirea răspunderilor. Va veni vremea, căci precum zice Scriptura: e vreme pentru toate. E vreme de a face recriminări, și e vreme de a se scoate la iveală dreptatea. E vreme pentru a ne întrista, și e vreme pentru a ne veseli.

Deocamdată să dăm mulțămirea lui Dumnezeu pentru toate ce ne-a dat până acum.

Nemulțămiri vor mai fi și de aici încolo, noi însă să căutăm a delătura cauza nemulțămirilor.

Ziarele partidului liberal continuă a-și arăta nemulțămirea pentru semnarea păcii și pentru aservirea țării în cele economice. Mult a pierdut prin semnarea păcii și prestigiul țării prin amestecul străinătății pe motivul: ocrotirea minorităților.

Toate acestea sunt lucruri în teorie. Dela noi atârână, ca lucrurile să se desvolte în spre bine, să nu fie nemulțămiri, cu minoritățile, să nu fie reclame, și să nu poată fi interveniri umiltoare pentru noi.

Lucrul de căpetenie e, că s'a delăturat motivul neînțelegerii dintre România și puterile ententei, s'a delăturat conflictul oficial, și a luat locul lui bunînțelegere și restabilirea încrederei, ce trebuie să fie între aliați.

Motive sunt și în o parte și în cealaltă. Se poate argumenta escelent și pentru părerea cu rezistență. Mai ales în teorie, rezistența are motive cari pot fi exploatate cu efect. Demnitatea națională, mândria națională, virtutea credinței, statornicia până la sfârșit. E pildă vie stejarul, resistă până la sfârșit. Sau întreg, sau frânt doborât. Aici nu mai încapă târg, nici șovăială.

Vorba fostului ministru Văitoianu: Mai bine sabia ruptă în două, și după

pilda Românilor: pârlăsc la foc mâna cu care să iscălesc pacea umiltoare pentru țară. Motive sunt și pentru semnare. Romanii ziceau: Salus rei publicae suprema lex. Binele țării, mai pe sus de toate binele țării.

Și care era binele țării?

Rămânem noi de noi, avizați la puterile noastre între dușmanii noștri, și dușmanii stau la pândă. Dușmani fațăș ungurii, dușmani fațăș sârbii, dușmani fațăș bulgarii, dușmani fațăș Rușii.

Dar la ce să înșirăm dușmanii?

Dintre vecinii de azi: cari sunt amicii noștri, cari sunt prietenii țării noastre?

Să ne înstrăinăm și pre aceia, cu cari am lucrat până acum, să ni facem dușmani și pre aceia, cu cari am putut câștiga starea fericită de azi; să ni facem dușmani pre aceia cu cari am dus lupta până acum, și cari au dat dovezi de prietenie în vremea năcazului?

Să ne închidem ușile inimilor în fața zilelor de mâne? Despre cari nu putem ști ce ne vor aduce. A risca un nou războiu noi de noi cu toți vecinii noștri nouă dușmani, fără ajutorul binevoitorilor noștri.

Eată tot atâtea întrebări, pe cari trebuie să le aruncăm în cumpănă și să vedem unde să mai punem ceva, fie din mintea, din înțelepciunea noastră, din resursele de stat, sau din inima, din sentimentul nostru românesc.

Vine furtuna, trestia se îndoiește, trece furtuna, ea se ridică din nou, și continuă a trăi, a se desvolta. Este forță neînvinsă, te dai la o parte. Trece potopul, ai conservat ce ai putut cu cinste și cu omenie, și începi din nou viața, tot cu cinste și cu omenie, și ai rămas în societatea acelor cu cari ai fost și în bine și în rău, și cari n'au interes să te umilească, n'au interes să te nimicească moralicește.

Guvernul de azi a ales drumul capitalărilor, a avut în vedere interesul țării, răspunderea cea mare în fața țării, și a cedat.

Noi am zis dela început, că e bine, că a cedat. Și o zicem și acum. E bine, că s'a făcut pace.

Avem liniște internă, putem lucra, ne putem desvolta, ne putem organiza, ne putem perfecționa și în cele materiale și în cele morale.

Am înainte învățătura sfintei scripturi. Capul plecat nu-l taie sabia.

Salvăm ce putem cu cinste și cu omenie, chiar forței, în speranța de zile mai bune.

Acesta a fost principiul nostru.

Cu cinste și cu omenie, am salvat, ce am putut, în speanța de zile mai bune.

Așa am trăit noi cât timp am fost sub jugul străin, așa sub nemți, așa sub unguri.

Și am salvat ce am putut. Răposatul Mitropolit Șaguna ne-a fost pildă vie. Când n'a mai putut rezista, a cedat. Flere possem, sed juvare non.

Așa au făcut toți mitropoliții noștri în zilele grele sub regimul trecut.

Cu cinste și cu omenie, am salvat, ce am putut, în speranța de zile mai bune.

Că vor veni oamenii în zile mai bune, și vor căuta după trădători, aceasta o am știut.

Că vor veni și acum, și vor suspicioana, până și intențiunile, până și sentimentele cele mai sfinte, ei le vor trage în tiră. E posibil, se poate.

Toate sunt posibile sub soare. Vor veni însă și oameni de omenie, oameni luminați de Dumnezeu, și vor da fiecăruia dreptate.

În cazul concret, majoritatea românilor este pe partea guvernului.

Interesul țării a reclamat semnarea. Țara are nevoie de pace, și de toate binecuvântările ei.

După un război crâncen de 5 ani, oamenii s'au săturat de neajunsuri.

Avem lipsă de pace, ca să organizăm, să introducem din nou stări normale. Să se introneze din nou cinstea și omenia în administrarea țării, și viața de toate zilele, pe toate terenele.

Cinstea și omenia, care a dispărut.

Să se introneze din nou iubirea între oameni, să dispară ura, disprețul pentru muncă cinstită, disprețul de câștig cinstit, să dispară tot ce e rău, și să introducă ordinea, moralitatea, dreptatea, adevărul, ca să putem zice cu înțeles rugăciunea:

Tatăl nostru, carele ești în ceriuri, sfintească-se numele Tău, vie împărăția Ta, fie voia Ta.

Da! vie împărăția Ta, fie voia Ta. Amin

Comunicat.

Ni se dă spre publicare:

1. În Budapesta circa 3—400,000 (trei până la patru sute mii) de lucrători sunt fără lucru, și rămași neaprovizionați, din ei se repartizează garda verde, care este organul de luptă contra democrației, aceștia vor să se întoarcă cât mai urgent timpurile gărzii roșii. Burghezimea și bogătașii sunt foarte îngrijorați.

2. Săptămâna trecută a fost arestat la Miskolcz de poliție și condus înaintea tribunalului care judecă procesul urmăririi asasinilor contelui Tisza căpitanul Hretner,

care a fost părtaş la asasinat, acesta a declarat că unii din autorii morali, și aranjeatorul întregii conspirații a fost Friederich, în urma mai multor zile de cercetare serioase, adunându-se probe evidente ministrul de război Friederich a fost arestat de tribunal.

3. În teritoriul dintre Tisa și Dunăre se face recrutarea oamenilor născuți între anii 1874—1882, deci contingentele anilor 1902—1908 aceștia sunt duși și nevoiți a face serviciu și chiar la gărzi în haine civile, din cauza lipsei și hranei și din cauza lipsei încălzitului 60 la sută din cei mobilizați desertează. Pentru a împedea ca locuitorii din teritoriile, unde se face recrutarea (zona între Tisa și Dunăre, în care din cauza ocupației nu se făcuseră recrutări) să vadă adevărul, trecerea spre vest nu este permisă.

4. Partidul din Seghedin refuză a intra cu guvernul din Budapesta în legătură, pentru că are motive suficiente de a crede, că acest partid servește interesele străinilor în schimbul unor avantajii enorme teritoriale și unor promisiuni, că vor ocupa funcții înalte.

5. În Budapesta cercurile serioase discutate cu aprindere și sunt revoltate contra guvernanților, cari în loc de a se interesa de aprovizionarea populației sărace, cheltuesc sume extraordinare pentru conducerea unei propagande nesăbuite, asemenea în loc de a ajuta și lucra pentru introducerea ordinii se vorbește, că biroul de propagandă lucrează pe toate căile asupra funcționarilor unguri, rămași la căile ferate dela vest, deci întârzierile trenurilor de alimente și de persoane este cauzată de această propagandă, iar nu din lipsa de cărbuni, mecanicii și funcționarii fiind plătiți de propagandă defectează înadins mașinile, și întârzie fără rost ca să îngreuneze aprovizionarea și astfel prin foamete să grăbească o revoluție, pe care o așteaptă în zadar. Din cauza acestei greșeli acei cari sufer sunt tot ungurii din Budapesta. S'a hotărât a se face demersuri la armata română, ca să fie fără cruțare contra propagandiștilor și acelor, cari se lasă a fi păcăliți.

Să luăm aminte.

Fraților preoți!

Pe lângă tot binele de care s'a împărtășit poporul nostru din munca atât de multilaterală a preotului român din lupta de multeori mucenicească a înaintașilor noștri și atât de periculoasă și amenințătoare a celor de azi, totuși se observă curenți străine credinței noastre cu ascuțuri anticlericale, mai cu deosebire între cei veniți din America și între cei cari au prins armele la chemarea C. D.

Aceste curenți dușmănoase nouă, sunt de multe ori susținute cu rezultat și bazate pe faptele adevărat condamnabile ale unor dintre preoți, greșala cea mare este însă că acuzații pornind dela cazuri singuratiche generalizează și astfel acuză preoțimea cu fel de fel de fapte și intenții, cari acuză ca buruiana cea rea prind și să răspândesc uimitor.

Mi s'a întâmplat să aud pe un parohian al meu venit dela armată, debitând la adresa preoțiilor acuze grele. Li întreb: «Ascultă frate, care dintre preoți pe cari li cunoști tu, pot fi acuzați cu faptele de cari spui? Li răspunde: «Nu părinte nu de Dta am zis și nici de preoții de aci din jur, ci eu așa am auzit la Regiment că preoții sunt vinovați pentru acest război și ei ne țin în prostie ca să aibă venite și ei ajută statul ca să le dea statul salare mari».

Lămurindu-l deplin și arătându-i rătăcirea l-am lăsat și mă gândesc la cauzele cari silesc poporul să-și piardă încrederea în cei mai sinceri și devotați ai săi apărători cari sunt preoții.

Nu mă îndoiesc că cea dintâi cauză e aplicarea spre materialism a unora dintre frații preoți și lipsa dela biserică a multora. E adevărat, prin nimic nu se pedesește o tagmă de oameni mai mult decât prin slăbiciunile sale interne. Și aci noi preoți diferim unii de alții într-o gradăție enormă. Cei rari își fac datoria complet, cei mulți însă ne am laicizat încât biserică o cercetăm abia în sărbători și Duminici, predici rar, conferințe biblice nimic. Unii caută să susțină demnitatea preoțească în tot locul, își impun îndatoriri social culturale nerezec spre idealismul sf. apostoli, alții se amestecă în negustorii și afaceri, alții se rustifică purtând plugul și unelte economice, sunt apoi unii cari decad în viață josnică și nu lipsesc din certuri și procese.

Lumea să miră văzându-ne atât de neasemănători și ne judecă pe toți după cei răi.

A doua cauză este lipsa de respect a funcționarilor administrativi de toate categoriile, față cu credința și cultul nostru, nici să fie păgâni acești domni ai satelor și orașelor, și pare că tot ar avea mai mult sâmt față cu credința și cultul poporului din asudoarea căruia își susțin domnia. Numai de biserică și de preoți să nu audă acești domni. Băresc preoțimea și iau în

bătăe de joc formele de cult. Subapă astfel credința și alimentează curențele ostile bisericii și preoțimii.

A treia cauză sunt apoi curențele ateiste, interconfesionalismul periculos cerut chiar și de confesiunea papistă a românilor dela noi, sectarismul și socialismul. Aceste curenți, alimentate chiar de cei cari cu jind privesc o Românie ortodoxă, aduc cu ele indiferența și religioasă care e mai periculos decât oricare alt dușman al religiei.

Fraților Preoți! Să luăm aminte!

Am înșirat aceste cauze nu ca să atenuez greaua noastră răspundere în fața istoriei, ci ca luându-le în cercetare fiecare dintre noi și strecurându-le prin conștiința noastră, să ajungem fiecare la convingerea că numai întorcându-ne la Cristos vom putea sta la stâncă în fața valurilor și curenților dușmani.

Ca ceara de fața focului se vor topi toate dușmăniile îndreptate contra noastră și credinții propoveduite de noi, când vieața și faptele fieșcăruia dintre noi puse în fața bărfitorilor, vor reprezenta ca o icoană inima și mintea Celui răstignit pe cruce.

Dal avem și noi greutăți. Să cerem prin reprezentanții noștri legi ca statul să satisfacă justecele noastre pretenții. Noi însă să avem răbdarea cuvenită și să așteptăm.

Să ne facem însă preoți adevărați ai lui Isus Cristos, să avem pe Cristos răstignit în inimile noastre. Sângele curs pe lemnul crucii să nu se facă înzădarnic prin nedemia noastră reprezentare al Celui care abia atâta sânge a mai avut în urma chinurilor, când și-a pecetluit învățătura.

Să fim prin fapte lumina lumii și sarea pământului, atunci crucea noastră va străluci și Stăpânul nostru Cristos ne va da curaj să înfruntăm și să biruim valurile și curențele ostile bisericii, nouă, statului și neamului nostru.

În ziua Sf. Andrei 1919.

Preot Pavel Borzea.

Cronică din Basarabia.

Un popor robit ca și poporul nostru.

A venit vremea mântuirii. Dumnezeu nostru s'a îndurat de lacrimile, de durerile, de strigătul poporului său, și a trimis mântuire.

Ca trezit din un somn greu, s'a trezit poporul român și în Basarabia, și în Ardeal.

Aceeaș lege, aceeaș credință, acelaș neam, acelaș suflet. Sufletul poporului românesc.

Dăm câteva cronici din ziarul fraților români basarabeni «Statul Țării» din 1 Decembrie 1919, An. II. Nr. 426:

FOIȘOARA

Cuvântare

rostită la 15 August a. c. cu ocaziunea părăsirii din bis. cated. de M. Voileanu ases. cons. (Fine).

Nu știm, dacă la privirea luptelor strălucite dela Mărășești opritu s'a sau nu soarele în cursul său ceeace știm este, că vrăjmașul a fost biruit.

Și s'a dat nouă poruncă, și ostile au trecut munți, au călcat din nou pe pământul Ardealului, luptele s'au continuat pe țărnițele râului Tisa, și azi stindardul României falfăie victorios pe zburile cetății din dealul Budei, și pe coprișele parlamentului unguresc.

După învingerea poporului cel ales odinioară cânta cântări de laudă, cântări de mărire lui Dumnezeu. Pălmistul lauda și preamărea pe Dumnezeu în cuvinte ca acestea:

Doamne Dumnezeu meu, Măritute-ai foarte întru mărturisire și în mare podăbă te ai îmbrăcat, celce te îmbraci cu lumina ca cu o haină. Celce întinzi cerul ca o piele; celce acoperi cu ape cele mai de deasupra ale lui; celce pui norii suirea ta; celce umblii peste aripile vânturilor.

După învingerile strălucite din zilele noastre, și noi ridicăm rugăciuni de laudă, rugăciuni de mărire după rânduelile bisericii noastre.

Mărire Ție, celui ce ne-ai arătat nouă lumină, Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și

pe pământ pace între oameni bunăvoie. Lăudănu-te bine te cântăm închinăm-ne Ție, mulțămim Ție, Te mărim pentru mărirea Ta cea mare.

Și eroii acestor lupte, mucenicii neamului? Nu ne este arătat mai de aproape cum își jleau evreii pe morții lor. Porunca lui Iehova era mare și fericii luptau și muriau pentru neam și pentru lege.

Viața singuraticului era sorotită întru nimica, când vorba era de cinstea și de numele neamului.

Intocmai ca la poetul ungur, care numia nemernic, imbecil pe cel ce ținea mai mult la sdranța sa de viață ca la cinstea neamului.

Intocmai ca la poetul nostru care eroilor dela 1877 le pune în gură cuvintele:

Căci nu-i mai scump nimica azi,
În lumea pământescă,
Decât un nume de viteaz,
Și moartea vitejească.

Iar noi cei de azi?

Poeți războaielor de azi, cu cuvinte avântate preamăresc pe eroii neamului.

Am avut și noi războaiele noastre și am avut eroii noștri. Martirilor din anii 1848-1849 li s'au adresat cuvintele:

Dormiți în pace umbre, martirii României
Ce-ați îngrașat pământul cu sânge de eroi!
Bătrâni cărunți cu vază, voi floarea tinerimii,
Ce'n lupte sângeroase căzând — v'ăți ruot de noi!
Pământul se desparte, ear cerul ne uuește
În patria cea sfântă, egală pentru toți.
Acolo nedreptatea și ura nu răsbește,
Nu cumperi cu viața pământul de trei coți.

Cu ce cuvinte va eterniza poetul zilelor noastre pe eroii dela Mărășești, Mărăști, Otuz,

pe cei de pe malurile Tisei, vom vedea, azi ne facem datorința noi, Marea biserică, și le cântăm troparele de adânc înțeles, și le cetim ectenii cu glas rugător, cerându-le loc de repaos, loc de odihnă.

Din poeticele cuvinte ale frumoaselor tropare, să reținem unele:

Celace cu adâncul înțelepciunii prin iubirea de oameni toate le chivărisești, și ce e de folos tuturor le dăruiești, unule Ziditorule, fă odihnă Doamne sufletelor robilor tăi, căci spre Tine s'au pus nădejdea: spre Făcătorul, și Ziditorul, și Dumnezeuul nostru.

Preamărind cu evlavie, cu vrednicie și cu frica lui Dumnezeu, întreita serbare de azi, a treia aniversare a declarării de război, parastas pentru eroii neamului în luptă pentru unirea tuturor românilor, și bruințele armelor noastre și luarea capitalei Ungariei, ochii inimii noastre îi ridicăm spre cer, și cu lacrimi cerem mila lui Dumnezeu spre coii neamului nostru.

Eroii dela 1848 vor da mâna în împărăția cerurilor cu eroii zilelor de azi, și împreună vor ridica glasul la tronul cel ceresc, cerând scutul și apărarea celui puternic asupra noastră a românilor uniți în România-Mare.

Cei rămași în viață vor începe o nouă luptă pentru trairul de toate zilele, și în condițiuni mai bune pe noul pământ ce li se dă, precum odinioară fiilor lui Israil, vor împleți cunună de flori pe cari la praznicul permanent al zilelor viitoare, la 15 August, le vor pune cu evlavie pe mormintele eroilor, rostind cuvintele: În veci pomenirea lor. Amin.

Sergiu Victor Cujbă.

Cântări basarabene.

În împrejurări când condițiile tipografice se birue cu mare greutate, și în zile când lucrările literare par mai mult ca acele flori de fereastră cărora gospodina se ferește să le deschidă geamul, — e încă vremea prea des schimbătoare, — în aceste zile ne vin *Cântările basarabene* al dlui Cujbă un prea frumos volum, în editura tinerei instituții «Luceafărul» din Chișineu.

Sunt cântece cari alcătuiesc o istorie a acestui suflet de luptător basarabean care este dl Cujbă.

Bucata «*Basarabiei*» pe care o citeam acum treisprăzece ani în *Vioța Românească* din Iași, după rândurile cari vestiau aparția gazetei, înfățișează bucata aceasta a fost pentru dl Cujbă nu numai rostirea unui crez, ci și un sfânt legământ pe care l-a păstrat de atunci și până astăzi cu neîntrerupere:

«...Robită glie, mama noastră bună,
La glasul tău ca'n vremea cea străbună
Vom alerga să-ți facem falnic scut,
Iar de-om cădea, tu, maică, nu ne plânge:
Din sbuciumat și caldul nostru sânge
Eroi s'ar naște — liberi ca'n trecut.

A alergat — a fost adică — unul din cei cari au alcătuit întâiul mănunchiu de surleși ai deșteptării naționale moldovenești în Basarabia îndată după 1905 a lucrat fără preget până când porunca cinovnicului i-a arătat puntea peste Prut și a rămas, acolo unde a trebuit să rămâne, credincios legământului făcut.

Cu «Amintirea patriei» trăiește, și în 1912 când călăii prăznuiau o ispravă care trebuia să le înroșească obrazul Cujbă poate să strige:

Imbracă-te în haina durerii ce nu pier
Zi negrăit de tristă a unui blând popor
Căci tu ne-ai aduc aminte de oarba nedreptate
De holdele călcate
De-un val cotropitor...

Când nimeni pe lume nu putea vedea în viitor aceea ce întâmplarea singură trebuia să aducă, dl Cujbă trăiește în «Doina Prutului», în mirezmele închipute ale «Libertății» în jalea care i-o varsă neconținut în suflet «Soarta Țării» până când năpraznic zăruie și cad căușile. Vânt de primăvară bate, cerul se înseninează dintr'odată, soarele cheamă coșul de verdeață și strălucirea florilor. Din aceste zile avem astfel celelalte cântări.

Toate acestea ajută alcătuirea celei de a doua istorie, — a Basarabiei.

Vor fi cetitori români cari, străini de vremuri și de toate câte se frământă în aceste vremuri, nu vor înțelege cuprinsul acestor *Cântece Basarabene*; n'au aceștia nici o grijă: dl Cujbă nici nu se gândește la aceștia:

Am pus în modesta mea carte
Tot sufletul meu tineresc,
Tot focul și toată iubirea:
Primește-o popor românesc.

«Poporul românesc» de pretutindeni va primi și va păstra această carte cu sâmbămintul cu care se apropie cineva de o duraoasă cronică a neamului din care face parte.

T. Pamfile.

Prefectul orașului municipal Sibiu.

Nr. 1557/1919.

Publicațiune.

Cu ordonanța Consiliului Dirigent, Resorțul Finanțelor Nr. 1 265/1919 s'a ordonat procurarea datelor de lichidare față de fosta monarhie austro-ungară.

Ca această lichidare să se poată efectua în mod corespunzător și pentru a putea apăra interesele cetățenilor noștri conform ordonanței s'a format o comisie pentru procurarea datelor de lichidare, a cărei activitate se estinde asupra teritoriului a orașului cu drept de municipiu Sibiu.

În urma aceasta se invită toți cei interesați, să declare în scris comisiei menționate la adresa prefecturii orașului Sibiu (Strada Măcelarilor 4 l.) în mod autentic toate debitele și creditele ce le au pe teritoriul fostei monarhii austro-ungare, care nu aparțin la România-Mare.

Declarațiunea trebuie să conțină răspunsul la următoarele întrebări:

1. Numele, ocupația și locuința declaratorului.
2. Suma debitului sau creditului.
3. Numirea termenului când e scadentă suma debitului sau creditului.
4. Adresa precisă a respectivului, față de cine există creditul sau a cui datorează, și în fine
5. Din care afacere a provenit debitul sau creditul.

Datele de lichidare, a căror procurare cade în competența comisiei, sunt:

a) pretensiunile și debitele privaților față de privați, locuitori în statele nou formate, provenite din orice afaceri private (comerciale, industriale, etc)

b) pretensiunile și debitele privaților față de instituții private (bănci, societăți, asigurări.)

c) pretensiunile și debitele privaților față de stat, provenite din afaceri de ordine private (articoli liferati pe seama instituțiilor de stat, armatei, etc)

d) aceleași pretensiuni și debitele instituțiilor private față de privați, instituții private și stat.

e) nu cade în competența comisiei procurarea datelor referitoare la datoria publică a statului de orice categorie (obligțiuni de stat, impozite, avansuri de retribuțiuni etc.)

Comisia are drept să respingă declarațiunile, cari nu se bazează pe acte din cari să reiese realitatea pretensiunii, prin urmare fiecare interesat este invitat, ca pe lângă declarațiunea în scris să documenteze în mod legal prin acte autentice sau prin acte cu submătură privată subscrisă de părți, sau nefind semnate de părți, iscălite de doi martori: prin cambii, cecuri, mandate comerciale etc., sau în lipsa acestor date prin lilele de depunere sau extracte din cărțile comerciale, realitatea pretensiunii sale.

Actele menționate să cer în origine sau în copie autentificate de notarul public, dar se primește și o copie neautenticată, în care caz declaratorul va fi chemat ulterior a prezenta originalul înaintea comisiei spre comparare cu copia.

Toți cei interesați se invită de a-și înainta declarațiunile în termen de 14 zile dela data publicației prezente și se face atent publicul, că declararea întârziată nu se va lua în considerare nici de aceasta comisie, nici de secția de lichidare de mai târziu. Pagubele provenite din aceasta le vor suporta interesații.

Sibiu, în 18 Decembrie 1919.

Comisia pentru procurarea datelor de lichidare constituită pe seama orașului Sibiu.

Albert Dörr,
prefect.

Știrile zilei

Din cauza sfintei sărbători părintele Nicolae numărul cel mai apropiat al ziarului nostru va apărea Marți la orele obicinuite.

Protopresbiter nou. În decursul sfintei liturgii Luni, în 2 Decembrie a. c. Preasfinția Sa Părintele Episcop al Aradului Ioan a sfântit într-un protopresbiter — h rotonit — pe protopresbiterul nou ales și întărit pentru tractul Iliș, Constantin Moldovan, până acuma paroh în comuna Cristian lângă Sibiu.

Felicităm din inimă pe noul protopresbiter în funcțiunea sa cea nouă, și dorim depline puteri trupesti și sufletești, spre a putea lucra în un lung șir de ani pentru binele bisericii și a credincioșilor din tractul Iliș, lipsiți de 4 ani de conducător și îngrijitor permanent în cele sufletești.

Un nou conducător plin de zel, plin de râvnă pentru tot ce e bun și folositor pentru biserică și neam a luat cu actul de eri locul de protopresbiter în Iliș, urmând după un bărbat asemenea plin de zel și de râvnă pentru tot ce a fost bun, carele a fost răposatul Zevedeu Mureșianu.

Să fie în un ceas cu noroc.

Liga consumatorilor. Membrii cari au intrat până în 3 Decembrie 5 ore d. a. și nu au ridicat până acum zahărul, primesc câte 1 kgr. zahăr cu pretul de 14 cor. în piața Hermann Nr. 9 însă numai Luni în 22 Decembrie dela 9—10 ore, — totodată se vând saci de zahăr și 6 butoaie de unsoare.

Dela poșta. Pe baza ordinațiunii direcțiunii centrale a poștelor, oarele de oficiu ale oficiului postal și telegrafic s'au redus începând cu 15 Decembrie până la 31 Martie 1920 cum urmează: dela orele 8—12 a. m. și dela 2—4 oare p. m. După 4 oare numai telegrame oficiale să mai primesc. Localul de primire să afle în curtea edificiului postal, parter ușa a 2-a

Soartea țărilor. Filozofii susțin, că tot una este când trebuie să mori. Nu așa însă toți muritorii. Este interesant a vedea unde s'a subscris tratatele de pace. Tratatul cu Germania s'a iscălit în un palat, cel cu Austria în un castel, cel cu Belgaria în un hotel. Cu Turcia, cred unii, se va iscăli la morgă.

Crud lovit de soarte este cuviosul paroh Ambrosiu Tatar din Hatur, care în scurte intervale și-a pierdut cel mai scump avut, pe cei doi fii ai săi, anume Dr. Ambrosiu Tatar, căzut în 1916 pe câmpul de luptă în Rarancea (Rucovina), în calitate de cadet aspirant de oficer, ear în casa părintească și-a dat nobilul suflet celalalt fiu al său Emilian în vârstă de 16 ani și fost student în clasa a VI-a liceală. Întru alinare și numai în parte a durerilor sufletești, Părintele Tatar pune temeiul cu 200 cor. la «Legatul protopresbiterului Ambrosiu Tatar în memoria iubitorilor săi fii Ambrosiu și Emilian pentru ajutorarea copiilor săraci din Iacobenii (judetul Târnava mare) aplicați la meserii». Legatul se atașază la Fondul Episcopului Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași. Pentru această jertfă, bineplăcută oamenilor și lui Dumnezeu, implorând odihnă lină celor mutați dela noi și consolare creștinească celor îndurerăți, exprimă sincere mulțumite, în numele Reuniunii meseriașilor sibieni Victor Tordășanu prezident, Ștefan Duca secretar.

Făină. Se dă făină pentru brutari și pentru neguțatori în 6/19 Decembrie, înainte de prânz în orașul de jos, după prânz în orașul de sus, de persoană 5 1/2 kgr. și anume 1 1/2 kgr. făină de prăjituri, 1 1/2 de fierț, 2 1/2 de pâne. Prețul 5:40, 3:20 și 1:80 cor.

Lemnuse. (Ghiufe, foacale, formante, aprinzătoare, frecătoare de părete) pe seama celor ce au cărțile de făină câte 4 cutii à 55 fl. Se pot procura la vânzătorii de făină. Pentru cealaltă pe lângă assignație, începând de Sâmbăta la casa invalizilor din oraș.

Judecătoria comună s'a mutat din strada Măcelarilor Nr. 8 în casa Nr. 2, edificiul de mijloc camera Nr. 7, 8. Asemenea oficiul de veterinar (medicul Fehér) și evidența catastrului de v. t.

Bibliografie. «Unirea» Nr. 5. Cuprinsul: Pentru conducătorii minorităților. Galeria oamenilor politici. Bolșevism din punct de vedere social-politic. Cronică literară. Cronică săptămânii. Informațiuni. Foileton: Războiul nostru pentru întregirea neamului. Dialoguri române-germane. Cernăuți.

Secția județeană a Asoc. inv. rom.

Nr. 6/1919.

Convocare.

Toți învățătorii și învățătoarele români din județul Mureș-Turda, prin aceasta sunt convocați a lua parte la adunarea generală a Asociației învățătorilor secția județeană, ce se va ține în Târgul Mureș în școala primară de stat din strada J kai la 22 Dec. 1919 st. n. 9 ore a. m.

Deda, la 10 Decembrie 1919.

Ioan Borșianu,
președinte.

(380) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului vacant de învățător dela școala gr. or. din Apoldul-de-jos se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salarul legal cu adăusele recerute solvibil parte dela parohie, parte din ajutor de stat, restul de cvartir și grădină.

Dintre concurenți vor fi preferiți pricepătorii de muzică ca să formeze cor.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și înainteze în termenul prescripț cererile subsemnatului oficiu protopresbiterial din Mercurea.

Din ședința comitetului parohial, ținută în 7 Decembrie 1919.

Ioan Popa
preot.

Ioan Preda
notar.

Aprobat:

Avr. S. Păcurariu,
protopop.

(383) 1—3

Concurs

Pentru întregirea a 2 (două) posturi de învățători la școala confesională ort. română din comuna Sanpetru, protopopiatul Brașovului, să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt:

1. Salar dela biserică pentru fiecare învățător câte 800 cor. anual, restul dela stat.

2. Cuartir în edificiul școalei pentru ambii învățători:

3. Grădină în natură și un strat pentru legume.

Amândoi învățătorii sunt datori să țină și școala de repetiție și să conducă școlarii Dumineca și sărbătoarea la biserică.

Doritorii au să-și înainteze rugărilor lor conform noimelor în vigoare subsem. oficiu protopopesc și să se prezenteze în vreo Duminecă sau sărbătoare în biserică pentru ca să-i cunoască poporul.

Din ședința comitetului parohial ținută la 23 Oct. 1919

Nicola Inache
preș. comit.

George Crivăț
not.

Aprobat.

Brașov, în 26/XI 1919.

Dr. N. Stînghe
paroh cond. of. prot.

Nr. 478/919

(379) 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din Cristis, parohie de clasa III-a din protopresbiteratul Turda se publică concurs cu termen de 30 zile în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat, locuință în natură și porțiune canonică corespunzătoare.

Concurenții vor avea să-și prezenteze cererile concursuale, instruite în ordine, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial și pe lângă încuviințarea subscrisului se vor putea înfățișa în parohie în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a sluji, predica și a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 16 Noembrie 1919.

Oficiul protopresbiterial ort. român, în conțelegere cu comitetul parohial conernent.

Ioan Murășianu
protopop.

Nr. 702/919

(377) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători, din comunele mai jos însemnate, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Tel. Rom.»

1. Zărnești: cu salar dela biserică 100 Cor. restul de cuartir și grădină, restul de salar precum și celelalte adăuse întregire dela stat.

2. Poarta: cu salar de la biserică 100 Cor. restul de salar precum și celalte adăuse dela stat, locuință în natură eventual restul de cuartir și grădină.

3. Codlea a.) un post de învățător cu salar dela biserică 600 Cor. restul de cuartir 300 Cor. și 1/4 jugăr grădină, restul de salar și celelalte adăuse dela stat.

b.) un post de învățător cu salar dela biserică 600 Cor. restul de cuartir 300 Cor. 1/4 j. g. grădină, restul de salar și celelalte adăuse dela stat.

4. Fundata: cu salar dela biserică 100 Cor. restul de salar și celelalte adăuse dela stat, după cum l-a avut și fostul învățător. Locuință în edificiul și calei, restul de grădină 20 Cor.

5. Vladeni a.) un post de învățător cu salar dela biserică respective din arunc 600 Cor. restul de cuartir și grădină 260 Cor. cuartir și grădină în natură, restul de salar și celelalte adăuse de la stat.

b.) un post de învățător cu salar de la biserică respective din arunc 600 Cor. restul de cuartir și grădină 260 Cor. eventual cuartir și grădină în natură, restul de salar și celelalte adăuse dela stat.

c.) un post de învățător cu salar dela biserică respective din arunc 100 Cor. restul de cuartir și grădină 260 Cor. eventual cuartir și grădină în natură, restul de salar și celelalte adăuse de la stat.

Se observă că ajutoarele dela stat sunt deja asigurate și le au folosit foștii învățători.

Învățătorii aleși pe lângă îndatoririle prescrise de normele în vigoare, sunt datori să însușească și în școala de repetiție și în Dumineci și sărbători să conducă copiii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie, cei capabili de a forma cor. vor fi preferiți.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiterial, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Zărnești, în 12 Noembrie 1919.

Oficiul protopresbiterial gr. or. rom. al tractului Bran, în conțelegere cu comit. parohial.

Ioan Hamsea
prot.

Ad. Nr. pp. 407/1919.

(343) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Someșul-rece, prin această se deschide concurs cu termen de 30 zile publicat în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele satorite în coala B. pentru întregirea salarului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicile de concurs subsemnatului până la termenul susindicat, fiind instruite conform normelor în vigoare și cu prealabila încuviințare a acestuia a se prezenta la sf. biserică, ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Cluj, la 8 Septembrie 1919.

Oficiul protopresbiterial rom. gr.-or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Tulin Roșescu,
protopresbiter.

Nr. 275/1919

(367) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători la școalele noastre confesionale din parohiile Borgobistrița și Borgoșeni în protopresbiteratul Bistriței se publică concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: salarul prescripț de lege, care se va plăti regulat parte din fondul școlastic a comunei parte ca întregire dela stat; cuartir în natură, grădină și pașal pentru participările la conferențe; competență de lemne.

Reflectanții la aceste posturi își vor înainta cererile susținute cu documentele de calificatiune, în termenul deschis, oficiului protopresbiterial ort. român în Bistrița, în care termen se pot prezenta și în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Cel ales va fi obligat a instrui elevii și în cântările bisericesti, a-i conduce în Dumineci și în sărbători la biserică și a cânta cu ei la sfânta liturgie.

Bistrița, 23 Octombrie (5 Noembrie) 1919.

Oficiul protopresb. ort. rom. în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Gregor Pletosu,
protopresbiter.

(363) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia gr. or. de clasa II a Vâlșoara, prot. Deva, să publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua.

Cererile de concurs instruite conform normelor se vor înainta în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc, ear candidații, cu prealabila învoire a subsemnatului se vor prezenta în comună la biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 1 Octombrie, 1919.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Devei în conțelegere cu comitetul parohial conernent.

Dr. Ioan Dobro
protopresbiter.

(362) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia gr. or. de clasa III Vulcea cu fil. Hereonia prot. Deva, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. și congrua.

Cererile de concurs instruite conform normelor se vor înainta în termenul deschis subsemnatului oficiu protopopesc iar candidații, — cu prealabila învoire a subsemnatului — se vor prezenta în comună la biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Deva, la 1 Octombrie 1919.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Deva în conțelegere cu oficiul parohial conernent.

Dr. Ioan Dobro
protopresbiter.

(355) 3—3

Concurs

Devenind vacant postul de învățător la școala noastră confesională gr. ortală din Bundorf; tractul Cohalmului, se deschide Concurs pentru întregirea acestui post cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele prescripț de lege și anume:

1. Din cassa bisericeii 456 coroane, restul dela stat votat deja.

2. Cuartir liber în edificiul școalei, constând din 2 odă de locuit, cu lină, cameră și pivniță.

3. Grădină de legume.

4. Lemne de foc de ajuns.

Doritorii de a ocupa acest post sunt îndatorati a conduce, în toate Duminecile și sărbătorile copiii de școală la biserică, și a-i instrui și a cânta cu ei răspunsurile dela sf. Liturgie.

Din ședința comitetului bisericesc gr. ort. din Bundorf ținută la 14 Oct. st. n. 1919.

Ioan Curta,
paroh președinte.

Ioan Pălășian,
notar.

Nr. 409/919 prot.

Am văzut:

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Cohalmului Ștena în 7/20 Octombrie 1919.

Ieronim Buzea
cond. ofic. protopopesc.

Doi băieți

cu școală românească și deplin sănătoși se primesc imediat ca elevi în Tipografia arhiepiscopială din Sibiu.